

УДК 036.4.082
© 2015

Ломако Д. В., кандидат сільськогосподарських наук

Полтавська державна аграрна академія

ТЕХНОЛОГІЯ ІНКУБАЦІЇ ГУСЯЧИХ ЯЄЦЬ В УМОВАХ МИРГОРОДСЬКОГО ПРИВАТНОГО ОРЕНДНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ІНКУБАТОРНО-ПТАХІВНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Рецензент – кандидат сільськогосподарських наук В. Ф. Вацький

Проведено аналіз впливу різних температурних режимів інкубації гусячих яєць на виводимість та якість добового молодняку в умовах Миргородського інкубаторно-птахівничого підприємства. Встановлено, що інкубація гусячих яєць великих розмірів із застосуванням традиційного температурного режиму інкубації призводить до зниження їх виводимості і якості гусенят. У зв'язку з цим виникає необхідність переглянути використання традиційних, стабільних режимів інкубації гусячих яєць, особливо це стосується племінних господарств, таких як назване. Оскільки з великих за розміром яєць за диференційованого режиму інкубації вилуплюються, як правило, крупніші гусенята, які краще ростуть та розвиваються та їх можна використовувати для ремонту стада. Таким чином, на нашу думку, це буде сприяти селекційній роботі спрямованій на підвищення м'ясних якостей у гусей великої сірої породи. В цілому застосування диференційованого температурного режиму інкубації дає змогу підвищити виводимість гусячих яєць на 5–6 відсотків, а також підвищує якість одержаного добового молодняку.

Ключові слова: порода, батьківське стадо, температурний режим інкубації, заплідненість яєць, виводимість яєць, добовий молодняк.

Постановка проблеми. Птахівництво є однією з найбільш інтенсивних і динамічних галузей сільськогосподарського виробництва, яка дає можливість у короткі терміни значно збільшити виробництво дієтичних висококалорійних продуктів – м'яса та яєць, з метою забезпечення людей фізіологічно необхідною нормою харчування. Слід відзначити, що у м'ясному птахівництві для одержання 1 тонни м'яса потрібно у 12 разів менше часу, ніж у скотарстві, і у 8 разів менше, ніж у свинарстві.

Важливим резервом збільшення виробництва м'яса в Україні є розвиток гусівництва, як традиційної галузі в нашій державі. Ще у 1991 році в Україні було зосереджено близько 1,6 голів маточного стада гусей, що становило близько 47,7 % усього поголів'я гусей колишнього СРСР. Зараз розведенням гусей займається 3 племзаводи та 40 племінних репродукторів I та II поряд-

ку, загальна чисельність племінного поголів'я становить близько 200 тис. голів. За сучасними науковими нормами харчування населення на кожного жителя повинно припадати не менше 0,7–0,8 кг гусячого м'яса на рік, для цього необхідно вирощувати щороку в межах держави близько 9 млн голів гусей і мати близько 400 тис. гусей батьківського стада. Тому гусівництво України має значні резерви свого розвитку.

Відомо також, що продукція гусівництва є також цінним сировинним матеріалом для промисловості. Так, пух і перо гусей є найкращою сировиною для виготовлення перин, подушок, ковдр, теплих курток не лише для загального вжитку, але й для одягу льотчиків, альпіністів, дослідників Арктики й Антарктиди.

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Гусівництво – традиційна галузь птахівництва України. Для отримання м'яса гусей у нашій країні використовують такі породи, як велика сіра (див. фото), датський легарт, роменську, горьківську, кубанську, тулузьку та їх помісі. Водночас за останні роки поголів'я гусей в нашій країні значно скоротилося. Причиною є низька професійність та некомпетентність спеціалістів господарств, яка призводить до недовикористання кращих якостей різних порід і загального зниження рентабельності виробництва.

Аналіз роботи провідних господарств України, що займаються розведенням і відгодівлею гусей, свідчить про високу рентабельність цієї галузі, про це свідчить також відчутний ріст поголів'я гусей у світі і, зокрема у таких провідних державах, як Китай, Франція, Німеччина, Ізраїль, Угорщина та інші.

З урахуванням вищезазначеного, **метою** роботи було визначення рентабельності виробництва у провідних гусівничих господарствах Полтавської області та України в цілому, визначити вплив інноваційних технологій на підвищення продуктивності поголів'я.

Завдання дослідження. Для досягнення мети були проведені дослідження у провідному гусів-

ничому господарстві Полтавської області – Миргородському приватному орендному сільськогосподарському інкубаторно-птахівничому підприємстві, яке було засноване 25 років тому Заслуженим працівником сільського господарства України Безлунним Іваном Михайловичем. Із використанням отриманих даних було визначено високу ефективність нових прогресивних методів удосконалення технології одержання молодняку гусей вітчизняної великої сірої породи із застосуванням сучасних систем автоматизації та комп'ютеризації виробничих процесів, зокрема такої важливої технологічної ланки, як інкубація яєць.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проведено у цеху інкубації Миргородського ПОСГП підприємства. Для цього було відібрано дві партії інкубаційних яєць гусей великої сірої породи у кількості 6000 шт. у кожній, одержаних від власного батьківського стада. Період збору яєць – 3 доби. Партії були відібрані на основі формування груп-аналогів з урахуванням маси яєць, їх забрудненості, віку гусок, від яких вони були одержані. Передінкубаційна підготовка та дезінфекція яєць проводилася за допомогою препарату «Полідез» у дезінфекційній камері з застосуванням дрібнодисперсної «пушки», витримка – 30 хв., плюс кварцювання протягом 2 хвилин.

Сама інкубація проводилася у двох аналогічних інкубаторах «Універсал-55» з модернізованим водяним охолодженням. Єдина різниця між контрольною та дослідною групою була у тому, що контрольна партія інкубувалася за традиційного температурного режиму, а дослідна із застосуванням диференційованого температурного режиму, який забезпечувався електронною системою «Градiєнт» Тульського виробництва.

Результати досліджень. У Полтавській області вже близько 25 років успішно працює та розвивається одне з найбільших в Україні племінних господарств з розведення гусей великої сірої породи – Миргородське приватне орендне сільськогосподарське інкубаторно-птахівниче підприємство. Зараз батьківське стадо цієї породи у господарстві налічує понад 12 тисяч голів, воно забезпечує племінним молодняком гусей не тільки нашу, але й інші сусідні області України. В цілому доля великої сірої породи гусей в нашій державі становить 33,1 %. За період багаторічної діяльності накопичено великий практичний досвід по одержанню та інкубації гусячих яєць, вирощуванню ремонтного молодняку, годівлі та утриманні батьківського стада. Зокрема, відсо-

ток виведення молодняку тут сягає 80 %, що є дуже високим показником для гусей важкого типу.

Щоб досягти таких результатів у господарстві постійно, проводяться дослідження нових технологій утримання та годівлі батьківського стада, обробки та дезінфекції яєць перед інкубацією, випробовуються нові прогресивні методи регулювання температурного, вологісного та вентиляційного режимів під час інкубації, водяного охолодження яєць. Зокрема, нами були проведені дослідження використання традиційного та диференційованого температурних режимів інкубації гусячих яєць. Сутність наших досліджень полягала в тому, щоб з'ясувати, який режим кращий. У випадку традиційного режиму інкубації протягом усього періоду температура майже не змінювалася і була на рівні 37,5 °С. Зміни температури в разі диференційованого режиму інкубації показані в даних таблиці. Вологість в інкубаційній і вивідній шафі відповідає загальноприйнятим нормам.

***Диференційований режим інкубації
крупних яєць***

Дні інкубації	Температура, °С
1–9	38,1–38,2
10–17	37,8
18–23	37,7
24–25	37,6
26–27	37,4
28–30	37,1

Наші дослідження показали, що ембріональна життєздатність у разі традиційного режиму інкубації різна в яйцях різної маси. Так, найбільш висока виводимість спостерігається з яєць масою 120–160 г; показник у цих двох групах коливається від 86,03 до 90,11 %. З яєць масою 160 г і більше (середня маса яєць рівна 167,4 г) виводимість яєць значно нижча і становила лише від 79,57 % до 82,11 %.

У дослідній групі, де застосовувався диференційований режим інкубації, ми одержали дещо інші результати. Виводимість яєць, незалежно від їх маси, була високою в усіх групах і становила від 86,03 до 90,0 %.

Відомо, що виводимість характеризує ембріональну життєздатність птиці і вона багато в чому визначається якістю інкубаційних яєць і режимом інкубації.

Гуси великої сірої породи

Результати проведених досліджень свідчать про те, що інкубація гусячих яєць великих розмірів традиційним режимом призводить до зниження їх виводимості і зниження якості гусенят. У зв'язку з цим виникає необхідність переглянути використання традиційних, стабільних режимів інкубації гусячих яєць, особливо це стосується племінних господарств, таких як наше. Оскільки з великих за розміром яєць у випадку диференційованого режиму інкубації вилуплюються, як правило, крупніші гусенята, які краще ростуть та розвиваються і саме їх можна використовувати для ремонту стада. Таким чином, на нашу думку, це буде сприяти селекційній роботі, спрямованій на підвищення м'ясних якостей у гусей великої сірої породи. Використання диференційованого температурного режиму інкубації гусячих яєць великої сірої породи дало змогу

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Технологія виробництва продукції птахівництва / [Бородай В. П. та ін.]. – Вінниця : «Нова Книга» ТВП птахівництва, 2006. – 354 с.
2. Лобашев М. Е. Генетика / М. Е. Лобашев. – Л. : 1969. – 750 с.
3. Іонов І. А. Ефективна годівля сільськогосподарської птиці / І. А. Іонов. – К. : Аграрна наука, 2013. – 207 с.
4. Боголюбский С. И. Селекция сельскохозяйс-

твенной птицы / С. И. Боголюбский. – М. : Агропромиздат, 1991. – 290 с.

підвищити виводимість яєць на 5,33 %, а рентабельність одержання молодняку гусей підвищилася з 34,7 % до 41,2 %. Економічний ефект становив 14 355 гривень. Отже, спираючись на одержані результати досліджень, ми рекомендуємо у племінних гусячих господарствах використовувати диференційований температурний режим інкубації яєць.

Висновки:

1. Під час дотримання основних технологічних норм годівлі та утримання батьківського стада гусей великої сірої породи, рентабельність одержання добового молодняку досягає 34–40 %.
2. Використання диференційованого температурного режиму інкубації гусячих яєць великої сірої породи дає змогу підвищити виводимість яєць на 5,33 %.

твенной птицы / С. И. Боголюбский. – М. : Агропромиздат, 1991. – 290 с.

5. Гадючко О. Т. Сучасний генетичний фонд вітчизняного і зарубіжного походження та перспективи його використання в Україні / О. Т. Гадючко, О. О. Катеринич, В. П. Коваленко // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – ІІ НААН. – Х., 2008. – Вип. 62. – С. 59–82.